

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — 200 L | Negyed évre — 50 L
Fél évre — 100 „ | Egyes szám ára 4— „
Nyilttér soronként 10 Lei

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
IFJ. SZÁNTÓ KÁROLY.
Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Orăștie, Str. Mihai Viteaz No 48.

Mentalitás*)

A sárga Isten. — Akik azt keresik, ami nincs.

Ugy érezzük, mintha ez a szó nekünk a multban semmit sem jelentett volna. Szinte használatlanul pihent a szótárunkban és csakis a háboru utáni lehetetlen lehetőségek pattantották ki burkából. Annyi bizonyos, hogy nekünk és számunkra nem jót jelent. Sőt pusztán magában a legrosszabb erkölcsi züllési fokot, a gazemberségnek legalsóbb fokát jelenti.

Valóban benne vagyunk és irtózunk a „mentalitástól“. Olyan fogalom lett itt a Balkánon, mint a mult emberiség életében a bélpoklosság, immár mindenkire elragadt.

A cári orosz baksisrendszer egyik alaptengelye s a jelenben fokozza a fejetejére állított megélhetési rendszer, lehetőség, valóság, mely az erkölcsileg irtózót is magához, ie a posványba rántsa.

Eleddig még volt valamelyes közep európai érzékkel megkötött moral. Ma? Minden finom lelki felfogás elvesztette értékét és oda módosult, hogy tűzzel, vassal kihuzni felebarátod szájából a kenyeret. A falatért minden cél szent és megbocsájtható. Megölheted apádat, megfojthatod szeretődöt, megcsalhatod legjobb barátodat; van rá mód, világos és biztos lehetőség; az ideálisták pusztuljanak!

És pusztulnak is. Vagy elpusztulnak, vagy ugyanazon fegyverrel kezdik az operációt, hogy valahogy életüket tengethessék ebben a siralmak hazájában.

Borzasztó, hogy micsoda piszok halmozódott az emberi lelkek galambszárnyára! Borzasztó, hogy a háborut viselt kormányok nem csak nem igyekeznek, de türik, és maguk példájával sodorják a lelkeket ebbe a háborunál veszedelmesebb fertőbe.

A tőke, ez a kérlelhetetlen rideg Sárga Isten, melyen a tudósok megállapították, hogy a bacillusok meg nem élhetnek, megköveteli a busás magáét s a munkát, a szellemi tőkét, melynek emberi illata van, földre teperve fojtogatja.

Egy millió lei, egy millió font, vagy márka, frank, vagy korona könnyörtelenül megeszi az ő 40%-át s ha nem jut, embervérrel és hussal elégíti ki éhességét, de egy millió emberi kéz és szellemi érték örüljön, ha az éhhalállal még kezét nem fogott.

A nagy emberi erő és szellem értékelése egy szuronydöféssel való

elintezéssel maradt reánk. Döggertben való csontok hullájára szállott s most nincs erő, paragrafus, fegyelem, amely megdöntené ezt az igazságtalanságot.

Ma az a helyzet, különösen a Balkánon, hogy az él, az a megbecsült és édig magasztalt teli hassal járó, aki minden gazságban, minden lében kanál, aki le nyuzza az ember társai bőrét, kiveszi máját, szivét, s ezt, nyugodtan cselekedheti.

Az álmodozók ödöngnek, a galambok a learatott tarlókra hullanak, mert nem bírják bevenni a „mentalitást“

Van-e élő ember a Balkánon, aki a régi hagyományok, elvek és felfogás szerint becsületes?

És ez nem azt jelenti, hogy a multban felállított elvek pusztán a felfogástól függöttek volna.

A gazemberség, a más ember kijátszása, a csalás, a saját hasznukért eljátszott hazafias színészkedés épp oly elitélendő, azzal a különbséggel, hogy ma eme fogalmakat az „életrevalósággal“ helyettesítik és a köztudat lelkiismeret nélkül el is fogadta.

Nálunk el van törülve a párbaj. Logikus, mert ritka az a lény, aki lovagias uton keresheti azt, ami nincs.

Vannak ugyan még álarcos lovagok, akik azt hiszik, hogyha egymást össze vagdalják, vagy egymásra lövöldöznek, nagyobb lesz a becsületük, vagy megőrizték azt, de ez egy újabb és érdekes téma s majd máskor, időszerűbb alkalommal fogjuk bővebben kifejteni.

Most csak arról van szó, hogy a Balkán beleesett egy olyan erkölcsi felfogásba, mely ha így tart és valamelyes lökö erő folytán nem változik, a proletár és felelőtlen elemek malmára hajtja hivatalosan a tenger vizét, amely mindnyájunkat halállal fenyeget.

Szóval: a „mentalitás“ nálunk azt jelenti, hogy raboly, lopj, csalj, gazemberkedj, mert csakis ez e reális értelemben vett jó és nemes, bátor és lovagias érték, melynek tulajdonosa boldogságra, életre tarthat számot.

Az ortodox Balkán ezzel, ha akaratlanul is, a Krisztusi tanokkal ellenkező hitet állított a világ elé, melynek következménye az Ember katasztrófájához vezet.

A „Gyergyói Ujság“ból átvett fenti cikkben foglalt megállapításokat a mai helyzeten változtatni tudók és hivatalok figyelmébe ajánljuk. Szerk.

A kormány felemeli az adókat.

Bukarestből jelentik: A kormány a jelenlegi adónemeket részben felemeli, részben megszigorítja azok kivetését.

A pénzügyi kormány több új adónem bevezetésére vonatkozólag törvényjavaslatot terjesztett be. A fényüzési adó kivetését szigorúan fogja ellenőrizni a kormány, de a vállalatok az adó befizetésére 3—6 hónapi adóhitelt kapnak.

A fogyasztási adót évi pauszáléban fogják kivetni

A földes házadót az eddigi tervektől eltérően nem kétszeresére, hanem legalább háromszorosra fogják felemelni.

Az utadó alkalmazása január elsejével megkezdődik. Törvényjavaslat készül az országos betegápolási adó bevezetéséről is.

A pénzügyminisztérium a jövő évi költségvetést elkészítette s eszerint 29 milliárdról 42 milliárdra emelkednek a jövő évben az ország kiadásai.

A töbletet földadóból és házadóból akarják, ezen adónemek megváltoztatása végéig törvényjavaslat készül. A kormány ismét megbolygatja a luxusadó és forgalmiadó beszédési módját.

A forgalmi adóra nézve az a terv, hogy azt közvetlenül a termelőktől szedjék be és így a felesleges aprólékos munka elkerülhető legyen. Emelni fogják az örökösödési adót és általában az illetékeket, valószínűleg a bélyegadót is.

Közönség köréből*)

A „Magyar Párt“ Szászvárosi tagozata tek, Elnökségének

Szászváros.

Tisztelettel értesítem a t. Elnökséget, hogy f. hó 31-én tartott évi rendes és tisztújító közgyűlésen választmányi taggá való megválasztásom által nyert tisztségeről ezennel lemondok. Indoklásaim: Szerintem a régi vezetőség lemondása és annak elfogadása után a gyűlés korelnököt kellett volna, hogy válasszon, aki közmegelegedésre vezette volna a választásokat, de ettől eltekintve a közgyűlést érvénytelennek tartom, mert a közgyűlésen a párt tagjainak csak egy kis hányada (még egy negyede) sem jelent meg. A korelnök helyett a gyűlést a lemondás után gyűlési megbízás nélkül vezető régi elnökség elmulasztotta a közgyűlés határozat képességét megállapítani és így megválasztásomat — a többiekét sem — nem tartom jogérvényesnek, mért is kérem egy újabb közgyűlés összehívását, a hol a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül lehet jogerős határozatokat hozni.

Szászváros, 1926. november 10.

Benkő Lajos

*) E rovat alatt közérdekű felszólamlásokat díjtalanul közlünk, a felelőség a beküldőt terheli. Szerk.

NAPI HIREK.

Kaptuk az alábbi sorokat:

Tisztelt Szerkesztő ur!

— Lapja f. hó 7-iki számában „Érdekeltek“ aláírással egy kérdéssel fordulnak a ref. dalárda tagjai a szomszédsági mulatságról lapjában megjelent tudósítás szerzőjéhez. Jelentkezem tehát, mint bűnös és mea culpát zengek. Elfeledtem, hogy szerénynek kell lenni a kritikusként is, mert ha vannak a maguk teljesítményével szemben érzékeny emberek és testületek, hát Szászváros áldott jó levegőjébe ugyancsak kifejlődött az az érzés, hogy a mit tesz valaki vagy valami a nyilvánosság előtt, annak teljes és kritikamentes elismerése a köz által kötelező. Az érdekeltek jól tudják, mert tényleg megsem tudom, hogy mi volt az általuk első számként előadott ének, mert a dalárda szereplése alatt nem tartózkodtam a teremben. Bátran merem azonban azt is állítani, hogy a megjelentek és hallgatók 99% épen annyira nem tudja, hogy mit adtak az érdeklődők elő, mert programjukat szigorú belügyként kezelték. De hát az én „jó indulatu“ tanácsom nem is erre vonatkozott. Én sem az inkriminált darabot, sem annak előadását tudósításomban nem is érintettem. Egyáltalában, mivel benne sem voltam a teremben, őrizkedtem a dalárdának, mint olyanak művészi tevékenységét bíráló tárgyává tenni. Én pusztán kifogásoltam, a közönség köréből elhangzott kritikát teljesen magamévá téve, hogy a dalárdától már évekkkel ezelőtt előadott és külföldben is hosszú multra visszatekinthető mű: „Tihanyrak radó leánya“ szerepel ismét a programon, amit már unós-utalán hallhattak azok, kik hasonló nivóju mulatságon akár itt, akár máshol résztvettek. Az általános tapasztalat azt mutatja, hogy a közönség mindinkább távolsítja magát a műkedvelő előadásoktól, aminek egyik okát én, (mert hiszen nekem is szabad egyéni véleményt nyilvánítani) abban látom, hogy a programok nélkülöznek minden olyat, amit a mai közönség pszichéje megkíván. A közönségnek folyton új és újabb dolgok kellenek. Ma már pusztán a célért senkisék jótékonykodnak. Ezért viszont nem én, hanem a mulatság rendezők panaszkodnak. Ezért mertem én, a tapasztalatlan, világot nem járt ifju tanácsot adni oly érdemes testületnek, mint a ref. dalárda. — A jövőre vonatkozólag, mert jó pap holtig tanul, kötelezőleg kijelentem, hogyha Szerkesztő ur részéről az a felhívás érne, hogy tudósítsak és én azt meg is tenném, azt csak a mulatság elhátározóinak, rendezőinek, szereplőinek és azok le és felmenő ágbeli rokonainak jóváhagyása és cenzurázása mellett engedném napvilágot látni.

Szivességét, hogy helyet kaptam egy felesleges szócsatározásnak s hogy mindezt coorepetálta is, hálásan köszöni:

Dr. Bocz Soma.

— **Esküvő.** Sándau Ávrám petrosényi főszemléző f. hó 6-án tartotta esküvőjét Moldován Rózsika urleánnyal Hátszegen. A polgári és egyházi házasságkötést este a „Lőrincz“-féle vendéglő nagytermében nász lakoma követte, amelyen mintegy hetvenen vettek részt. Az ifju párnak mi is sok szerencsét kívánunk!

— **Sturza herceg új uradalmi adminisztrátora.** Rápolthy Béla helybeli gazdasági és terménykereskedő a Sturza herceg uradalmához adminisztrátorrá választották meg s így ő családjával együtt a regábeli Cosmestibe (Falciceni megye) költözött. Ugy ő, mint családtagjai azoknak, akikről az idő rövidsége miatt nem tudtak elbucszni, ez uton mondanak egy szívélyes „Istenhozzád“-ot. Az előnyös pozícióba került Rápolthy Béla távozását számos jóbarát, jóismerős sajnálja.

— **Eljegyzés.** Malárik Pál, a dévai Takarékpénztár cégjegyzője f. hó 3-án tartotta eljegyzését Ujváry Jolán urleánnyal.

— **Állásába visszahelyezett főszolgabíró.** Kisebbségi sajtó utján egész Románia tudomást szerzett azon sajnálatos körülményről, hogy Bágya Zsigmond felelős fő hivatalnokot, sarmisegetuzai főszolgabírót egyszerű miniszteri ukázra állásából elbocsátották. Ezért nevezett főszolgabíró perrel élt az állammal szemben. Most foglalkozott a temesvári Kir. tábla e kényes ügygel, s méltányolva a főhivatalnok jogait, állásába visszahelyezte, megállapítva az összes elmaradt illetményeinek visszamenőleg való megfizetését.

— **A volt tronörökös neje vármegyénkben.** Károly volt tronörökös neje, Elena ő fensége a napokban meglátogatta vármegyénket, ahol a történelmi emlékeket tekintette meg. Őfensége megnézte a vajdahunyadi várat, járt Déván, Piskin, Hátszegen. Kíséretében dr. Gróza miniszter, Lámpian prefektus, Jorga professor, Metes a cluji állami levéltár igazgatója voltak. A piskii pályaudvaron történt ünnepélyes fogadtatáson Szászvárosról Herlea Sándor polgármester, dr. Erdélyiné, dr. Dobó Romulusné, Romosán János tanár vettek részt. Hátszegen is méltó fogadtatásban részesült, ahol a kereskedelmi iskola dísztermében összegyűlt közönség előtt Jorga profesor tartott nagyhatású beszédet.

— **Az eltűnt Salamon Márton hátszegi kereskedő tragikus véget ért.** Mult számunkban megírtuk, hogy Salamon Márton hátszegi kereskedő eltűnt. A napokban Galatzból távirati értesítés jött Hátszegre, amelyben jelentik, hogy a Dunából Galatz táján egy holttestet halásztak ki, kinek zsebében Salamon Márton névre szóló iratok voltak. Hozzá tartozói a sürgöny vétele után oda utaztak, hogy személyazonosságáról meggyőződve, eltemetéséről gondoskodjanak. A tragikus véget ért kereskedő titokzatos halála széles körben mély megdöbbenést keltett.

— **Magyar kultur-nap Déván.** A hunyadmegyei magyarság az előző évekhez hasonlóan az idén is nagyszabású kulturnapot rendez Déván. A rendező-bizottság már részletes programot dolgozott ki a december 5-én megtartandó ünnepélyre. Szokásához híven a Magyar Párt hunyadmegyei tagozata is ugyanazon napon fogja megtartani rendes közgyűlését. Az ünnepély iránt az egész vármegye lakosságában nagy érdeklődés mutatkozik és előreláthatólag a kívánt siker sem fog elmaradni.

— **Rabbi választás — Hátszegen.** A hátszegi izraelita hitközség f. hó 25-én tölti be az üresedésben levő rabbi-i állást. A pályázók közül — amint értesültünk — dr. Krausz beszteceri és Adler segesvári rabbinak van nagy esélye a megválasztásra. Mindkét jeles képzettségű pályázónak nagy tábora van.

— **A hátszegi rendőrség** ujabban észlelt több esetről kifolyólag erkölcsrendészeti szempontból a kiskorúaknak az utcákon és nyilvános helyeken való indokolatlan koborlását, tartzkodását szigorúan megtiltotta. Ugyancsak szigorúan elrendelte, hogy a mézárások és kereskedők a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó szabályokat betartsák. Az ez ellen vétőket pénzbüntetéssel sújtják.

— **Mult heti számunkban közöltük,** hogy a szászvárosi ref. nőegylet és rom. kath. Missiós Társulat együttesen kézimunkakiállítást rendeznek szegény tanulóknak segélyezésére. Ez a tudósításunk téves információ alapján, amennyiben — amint utólag értesültünk — a ref. nőegylet a rendezésben való részvételre nem szólította fel a kath. missiót, minélfogva a missió maga mint testület nem is vesz részt a rendezésben.

— **Akik állampolgársági viszonyukat bármikből nem rendezték,** azok az illetékességük primáriáinál kérhetik a felvételt s e végből a birtokukban levő okmányaikkal mielőbb ott jelentkezzenek, ahol aztán minden egyes esetre vonatkozólag utbaigazítást kapnak.

— **A „Hangya“ szászvárosi fiókja** ez uton is értesíti a n. é. közönséget, hogy tagokat felvesz. Egy részjegy ára 100 leu. A „Hangya“ mindenféle háztartási szükségleteket tart raktáron. Fűszer, cukor, kávé, szappan, gyertya, Vingiai bonbon stb. Ujabban zománcozott vasedények is kaphatók.

— **György Imre férfi-és női szabó** az elmúlt hetekben Szászvároson a Berény utcában nyitotta meg műhelyét. Az új iparos eddig Budapesten üzte iparát s olcsó, de izléses munkájával már itt is sok elismerésre talált.

— **Inspekción e héten** (1926 nov. 15 reg. 6 órától nov. 22 reg. 6 óráig) a Graffius-féle gyógyszertár tart. Éjjeli csengő szól.

— **A C. F. R. igazgatósága figyelmébe.** A vasúti tarifák emelkednek nőnek, de azért a vasut elleni panaszok nem apadnak. Kérjük: miért nem világítják a III ik osztályu kupékat? Különösen a Petroseni — Símeria közötti vonalon uralkodó sötétség a III ik, sőt a II-ik osztályu kocsikban is. Miért?!

— **Közeleg a Karácsony!** Az üzletvilág már most megkezdte a karácsonyi és újévi bevásárlók figyelmét felhívni portékákra. Lapunk olcsó hirdetési rovataira újólag felhívjuk a kereskedők, iparosok s vállalatok figyelmét.

— **A „Szászváros és Vidéke“ XIV éve fenálló megyei lap** a megye minden részéből tudósítókat (riportereket), munkatársakat keres. Díjazás megegyezés szerint.

— **Aki eladni vagy venni akar,** (ingatlanokat, ingóságokat) aki alkalmatlant vagy állást keres, az hirdessen a megye minden részébe járó „Szászváros és Vidékében“.

— **Ha önnek zseb vagy faliórája elromlik,** hól reperáltatja meg?

— **Jó borbereki asztali bor** a szászvárosi Vlád-féle vendéglőben kapható!

— **Közgazdasági heti jelentés.** Gabonaneműek. Buza elegendő mennyiségben jön a piacra. Export nincs. Belföldi árak minőség szerint 750—760 m.m.-ként vagonba rakva. Bab ismét ellanyhult. Ára 4—510 vagonba rakva. Dió e héten nagyon keresett volt. Fizettek 27—28-at kilónként ab állomás zsákkal együtt.

— **Pénzpiac.** A lej újra fluctuálni kezdett e héten, de a contremint munkája a lej lezüllesztésére nem fog sikerülni, mert a piac a lej dobálásával hamar észre tért, s a külföldi valuták emelkedése megállott, s visszaesés várható kölföldi fizetési eszközökben.

— **Szendrey Mihály szintársulata Déván.** Szendrey Mihály színigazgató f. hó 15, 16. és 17-én elsőrangú szintársulatával ismét. három világsikert aratott prózai darabot fog bemutatni: „Az alvó férj“, melynek a napokban volt premierje Aradon és rendkívüli sikere volt. Azóta is zsúfolt házak előtt játszik Mikszáth híres regényéből dramatizált „Noszti fiúk“-at, melyet Budapesten is lázas érdeklődés előzött meg és már a 125-ih előadásánál tartanak és végül Deborah „Bilincsek“ című hatalmas zsidótárgyú drámáját, mely eddig csaknem valamennyi európai színpadon színre került.

— **A Dévai Közgazdasági Tanács hivatalos helysége.** A Dévai Közgazdasági Tanács a Bencsik-féle üzlethelyiség kibérelését határozta el. A bérleti szerződést e hét elején már alá is irták úgy, hogy a Tanács be is költözött már a napokban az új helyiségbe. A helyiséget kifejtette, butorokat vett, úgy, hogy a Tanács tisztviselője már folyó hó 8-ától kezdve d. e. 9—12 és d. u. 3—6-ig a Tanács tagjainak rendelkezésére áll.

— **Lemondás.** Stoica Mihály, akit a dévai rendőrségen irattárnoknak csak közelebbről neveztek ki, a napokban lemondott állásáról.

— **Nemesfémek jelzése.** Október 2-ával kezdődőleg a nemesfémek ellenőrzésére és jelzésére vonatkozó új rendelet lépett életbe. Az állam csak az olyan aranytárgyak jelzését engedélyezi, amelyek 900‰ 850‰ 750‰ (18 karát) 583‰ (14 karát) aranyat tartalmaznak aranytárgyaknál, 950‰ 800 ‰ és 755 ‰ ezüstöt ezüsttárgyaknál és 950 ‰ platinát platina tárgyaknál, 500‰ es aranytárgyak jelzése csak szentképek, esőernyőalkatrészek, sétapálcák, vagy csiszolt cikkeknek van megengedve, ha azok súlya 250 grammal nem kisebb. Aranyal befutatott vagy bepréselt ezüsttárgyakat mint ezüstöt jelezzük. Az új fémjelek a következők: a) platinánál egy sas, mely karmai közt egy delfint tart, b) aranyal nőstényfarkas fej, a fokozat pedig római számokkal van jelezve I—V-ig. c) ezüstenél Stefan cel Mare koronája I—III ig a fokozatokkal. A fémjel mellett a nemesfémekből készült tárgyakon fel kell tüntetni a gyári jelet, a fémfelző kivatal pedig egy betű által ismerhető fel. A kolozsvári fémjelző hivatal ismertető jele például a G betű. A régi jelek tudvalevőleg aranytárgyaknál a bölényfej, ezüsttárgyaknál pedig a delfin. A fokozatokat szintén római számok jelezték. Ezeket a jeleket jó ismerni, mert a régi fémjelezett tárgyak nem kerülnek ismét jelzésre.

— **Több mint 2000 éves női szobrot találtak Ausztriában.** Dr. Beray József a bécsi Természettudományi Múzeum történelem előtti osztályának igazgatója már 1908. óta végeztet ásatásokat Ausztriában. Tudományos szempontból igen sok értékes tárgy került ki már eddig is a föld gyomrából, de talán legértékesebb a napokban került felszínre egy női szobor alakjában, amely elefántcsontból, vagy mammutagyárból van faragva. Bayer tanár rájött arra, hogy ez a csontszobor a jégkorszak utolsó periódusából való, tehát körülbelül 20—25000 éves, vagyis hétszerte is régebb, mint a Tutankhamen fáraó sirja.

— **Megjelent Molnár Sándor új verseskötete.** A napokban hagyta el a sajtót Molnár Sándornak a jónevű petrosényi poétának „A tisztaság himnuszai” című új verseskötete. Az izléses kiállítású, gazdag és értékes tartalmu kötetre föl hívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét.

— **Csökkentik a tisztviselők létszámát.** Amint értesülünk a minisztertanács a tiszt viselők aranyvaluta szerinti fizetésének megvalósításával kapcsolatosan még a nyár folyamán határozatilag kimondta, hogy a tisztviselők létszámát 25%-kal országosan redukálja. Ezt a redukálást fokozatosan akként viszik keresztül, hogy a szolgálat érdekei ne szenvedjenek. Egyelőre a lemondás, vagy elbocsátás folytán megüresedő helyek fognak betöltetlenül maradni és egyes fölösleges hivatalok fognak megszüntettetni. A közvélemény, mely fokozott érdeklődéssel kíséri a tisztviselői kérdés problémájának alapos megoldását, mindenesetre közmegegyezéssel fogadja a létszám redukciót, ha az ismét nem a kisebbségek hátán csattan el, holmi elbocsátások által és ha az tényleg a jobb javadalmazáshoz és egy hivatása magaslatán álló tisztviselői kar kialakulásához vezet. Ugyen kevesebb, de jól fizetett és képzett tisztviselő kar. Ezt kívánja az állam és a közönség érdeke.

— **Mozgalom indult meg a kézfogások ellen.** Az egyik debreceni napilap abból az alkalomból, hogy egy debreceni család ismeretlen uton lépfenével fertőződött meg — mozgalmat indított a kézfogással való köszönés megváltoztatása ellen. A cikkíró szerint a kézfogás izléstelen és egészségtelen. A kezét barátságos kézfogásra nyújtó emberről sohasem tudhatjuk, hogy előzőleg kivel, vagy kikkel foghatott kezét s hogy ezek közül valamelyik nem volt-e fertőzve valamiféle betegséggel. A kézfogással kezünkre és így szervezetünkbe észrevétlenül belopódzó betegségről csak akkor szerzünk tudomást, mikor már későn van, pedig a fertőzésnek ez ellen a módja ellen könnyen védekezhetünk. Egyszerűen egészségesebb és izlésesebb üdvözlési módot kell keresni a köszönésre a kéz markolászásnál. A cikkíró a rómaiaknak a jobbkez magasba emelése mellett, fejhajtással való köszönés módját ajánlja, esetleg az észak afrikai népelemek a jobbkez homlok elé emelését. Orvosi körökben tetszéssel fogadják az egészséges indítványt.

— **Virágkiállítás.** Szászvároson a szász-nőiszövetkezet az evang. óvodában f. hó 14 és 15 (vasárnap és hétfő) virágkiállítást rendez. Eladásra kerülnek virágültetvények, különböző krizantémok, gyümölcs és zöldség félék. Belépés ingyenes a kiállításra, amelyre a szépért és hasznosért lelkesedni tudó közönség figyelmét felhívjuk. Mindenkit szívesen látnak.

— **Csak hatvan kilométer távolság után lehet megszakítani a vasuti utazást.** A CFR. vezérigazgatósága kürendeletet küldött az összes állomásfőnököknek, melyben elrendeli, hogy az utmegszakítás csak akkor engedélyezhető, hogy ha az utas az expresz vonattal száz kilométert, a gyorsvonattal pedig hatvan kilométert már megtett. Rövidebb távolságok után az utazás megszakításának érvényesítése nem engedhető meg.

— **Torzszülött gyermek.** Maidic András felsőbányai bányamunkás felesége néhány nappal ezelőtt időelőtti szüléssel egy torzszülött leánygyermeknek adott életet. Ajkai olyanok, mint a nyulé, nyaka mint a farkasé, szemei a fej hátsó részén vannak, míg fülei a nyakon. Kéz- és lábujjai olyanok, mint a görényé. Dr. Köhler orvos azon véleményének adott kifejezést, hogy az orvosi tudomány még ilyen természetellenes elváltozást nem ismer.

— **Két kitünő vigjáték az országos vízkárosultak javára.** Mária királyné öfelsége védnöksége alatt alakult országos segélybizottsága segélyalapjainak gyarapítására folyó évi november hó 18-án és 19-én Déván a városi Színházban két nagyszerű kacagtató vigjáték lesz bemutatva a bukaresti Cigalka színművész vezetése alatt alakult társaság által. Az első nap Stark és Eisler „Házasságközvetítés” másodnap pedig Armont és Gerbidon *Féltáncos hölgyek iskalája* című vigjátékok lesznek bemutatva. A bruttójövedelem 30 % -a az országos vízkárosult bizottságnak lesz juttatva. Jegyek előre válthatók a Laufer könyvkereskedésben és este a pénztárnál.

Gőzfürdő hölgyeknek folyó
18-án csütörtök d. u.

— **Kedvezményes utazás a budapesti baromfikiállításra.** A Baromfi-tenyésztők Országos Egyesülete Budapesten nov. 19 — 22. között nemzetközi baromfikiállítást rendez. A kiállításban részt vehetnek román állampolgárok is. Kiállítható minden haszon- és diszbaromfi fajta, galamb és házinyul. A magyar államvasutak a szállításra nagy kedvezményeket adnak, a baromfikiállítás megtekintésére Budapestre utazó idegen állampolgárok pedig ötven-százalékos menetdíjkedvezményt nyernek és a vizum utólagos megváltásának kötelezettsége mellett vizum nélkül léphetik át a határt, ez utólagos vizumot 50 százalékos kedvezményvel kapják.

— **A nő rákényszerül** . . . Mire? Többek közt „a kihívóan kacér mozdulatokra” az utcán járás kelés közben . . . És miért? Ezt is megtudjuk, egyik laptársunk frappáns hatású fejtegetéséből, melylyel egy Amerikából ideszállt hirt kommentál . . . Azt adja hírül u. i., hogy Amerika nagy, lüktető életű metropolisai-ban különös női divat kapott lábra. A szó valódi értelmében épen — lábra, mert divatba jött a tér d-muff, a női térdek szörmés karmantyuzása . . . E drága prémekből készített muff a térdeket és környékeiket ölelik át s már is — veszedelmesen hódítanak, mert — a mint mondja a kommentár, — Amerikában nem tilos a rövid szoknya, sőt ott a szoknya egyáltalán csakis rövid, de milyen rövid, épen hogy a térdeken jóval felül érő s készséggel helyt adó a — muffoknak.

Ezekkel pedig csuda különös lehet a járás, a lábak kissé terp szes rakosgatása, a mihez a t. laptárs ezt a szentenciát fűz hozzá, hogy: „a térd muff egyenesen szükségesé, teszi a nagyon rövid ruhát és szinte rákényszeríti a hölgyeket a kikívóan kacér mozdulatokra (!)” . . . Pont . . .

Jó házból való 2 fiu tanonc felvétetik. Szakma: Fűszer-, csemege-, vas-, textil, rövidáru-, porcellán- és tetmetkezési cikkek. **Gyöngyössy Gyula** kereskedő, Cugir (Hunyad m.)

— **A rendőrség** ezúton is felkéri a cselédtartó gazdákat, hogy cselédeiket úgy a Birol de Populatie-ben és a rendőrségnél nyilvántartás végett annál is inkább jelentsek be, mert a cselédek elleni esetleges panaszok elbírálásánál ez igen fontos, s ettől eltekintve is nemsokára ellenőrzés fog gyakoroltatni az egész városon és kinnél bejelentetlen cseléd taláztatik, azt szigorúan megbüntetik a cseléddel együtt.

Hogy kell trágyázni a felnőtt gyümölcsfákat? Amint ismeretes, a gyümölcsfák táplálékukat a vékony hajszálgyökereik útján szívják fel a földből. Ezek a szívó hajszálgyökerek pedig a vastag gyökerek végein vannak és a termőtalajban kifelé és széjjelhaladnak. Következésképpen a fiatal ültetési fák hajszálgyökerei néhány év alatt az ültetési gödör szélességét túlhaladják és az idősebb fa hajszálgyökerei messze széthúzódnak. Az idősebb fák trágyázásánál az volt a hiedelem, hogy a trágyát leghelyesebb a fa tövének elhelyezni. Már pedig ez helytelen eljárás, mert a fa tövének csak vastag gyökerek vannak, melyek kérge már megparásodott és a táplálék felvételére nem képes. A hajszálgyökerek-

Alapított 1812-ben.

Alapított 1812-ben.

Szöllősy üveg-, porcellán kereskedése és üvegezési vállalata Orăștie—Szászváros

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát üveg, porcellán, képkeret, tükör, villanylámpa és diszmu árukban!

fa koronájának csurgója alatt és attól még könnyebb egy és fél méter távolságra vannak. Minél soványabb a talaj, a hajszálgökörei annál messzebbre elkalandoznak. Ebből következik, hogy a trágyázást is a fák csurgója alatt és attól kifelé egy és fél méter távolságban eszközöljük. A hajszálgökörek a termelő talajban haladnak, a szilva stb fák gyökerei sekélyebben, a körte, alma, cseresznye, meggy stb. fák gyökerei mélyebben haladnak a földben és az egész felületet sűrűn behálózzák. Helytelen tehát gödröt, vagy lyukat ásni és a trágyát ebbe rakni, mert akkor a trágyát kevés gyökérhez juttatjuk. A trágyát a korona csurgója körül és attól kifelé egy és fél méter körzetben vékonyan terítsük ki és forgassunk alá. Mélyen gyökerező fáknál és kötött talajban egy ásónyom mélyen forgassuk alá, sekélyen gyökerező fáknál és laza talajban csak alakapáljuk. Gyümölcsösben, ahol a fák koronája összeér, ott természetesen az egész tatajt terítsük meg trágyával és úgy forgassuk alá.

Alapítattott 1880.

Alapítattott 1880.

Kereskedők figyelmébe!
Lorenz István utóda

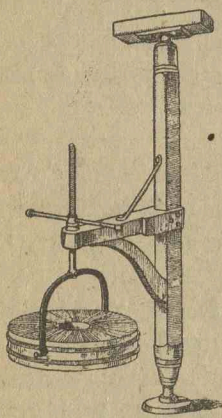
BREKNER MIHÁLY

SZAPPAN- ÉS GYERTYAGYÁRA
ORĂȘTIE.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy gyárüzememet gépekkel és egyéb felszerelésekkel tetemesen kibővítettem, s ajánlom:

saját gyártmányu mosó- és pipere szappanjaimat, stearin gyertyáimat, mosópor és kristály-szódámat. 4-10

Különböző ürméretű vashordók olcsón kaphatók.

ÚGY FRANCIA,
mint sima örlésű

malom-
kövekből
állandóan nagy
raktár

S. GOLDMANN

fakereskedő Orăștie—Szászváros

Hölgyek figyelmébe!

Fodrászatomban női fodrász alkalmazásával a

női fodrász- és manikür-szalont újra megnyitottam. Minden e szakmába vágó munkát háznál is elvállalok. Szives támogatást kér:

Wachel Fridrich

férfi- és női fodrász
Orăștie, Central szállodával szemben.

Egy szorgalmas **elárusító leány** alkalmazást kaphat **Dörner Richárd** kereskedő üzletében Orăștie-Szászváros. 2-2

NAGY ŐSZI VASÁR!
FÉRFI-, NŐI DIVATÚJDONSÁGOK!

STERN FERDINAND

NŐI- ÉS FÉRFI DIVATÁRU-
HÁZA ORĂȘTIE

Raktárra érkeztek:

legújabb divatu férfi- és női kabát- és ruhakelmék, Barchettek, flanelek, bársonyok, kabátplüschök, kötött áruk, szvetterek, jemperek, duloerek!

Nagy választék női- és férfi harisnyákban, divatos cipőkben!

Szabókellékek!

Hócipők és galoschnyk javításra elfogadtatnak.

**Jön a locs,
pocs, eső, hó!**

Galoschnyket és hócipőket javításra elfogadok 5-6

König Albert

férfi- és női cipész

Orăștie—Szászváros

Str. Avram Jancu No. 4.

NAGY BÁLINT

KÖNYVNYOMDÁJA HATEG.

Készít sablontól mentes, a köznapitól eltérő, feltűnésre alkalmas szedéskompozíciókkal, // klisékkel színes meghívókat, kereskedelmi nyomtatványokat olcsó árakon. Egy próbarendelés a fentiekről meggyőz mindenkit!!

A legjobb, a legzamatosabb sör a
Tordai Sörgyár Részvénytársaság sör e.

Nagyban és kicsinyben kapható a
SCHULERI FRIGYES SZESZGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL ORĂȘTIE.

A SCHULERI FRIGYES SZESZGYÁR R.-T.

AJÁNlja

elsőrangú likőr-különlegességeit, továbbá mindenféle pálinka-, rum- és borpárlatait, ugyszintén a kiváló zamatú kuküllőmentifajborait hordókban és palackokban.

a „Tordai Sörgyár R.-t.”

sör e i n e k

a hires „LUX” sörnek
is fő nagyraktára.

5-16

Nyomatott Nagy Bálint könyvnyomdája gyorsajtóján Hátszeg